

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ: ARAGÓ, 290
TELEFON 23994

ADMINISTRACIÓ: CALLA DEL MIG, 17
TELEFON 19937

CINQUANTA CÈNTIMS

HOM N'ESTÀ JIP

—Ara hauries de cercar-me un país que tingui mines de bicarbonat.

(Dibuix de Gofit)

Després de la primera pedra

Qui tira pedretes, no tira precisament amoretes

El ministre de Policia del Reich ha dictat les següents disposicions per a coneixement dels habitants de les zones txecoslovaques ocupades i que reben la visita de Hitler:

1.ª—Es prohibeix en absolut tirar pedres al «führer», ni que aquestes siguin en forma de primera pedra, com la que hom li tirà el divendres de l'altra setmana. Qui vulgui tirar una pedra pel cap del «führer» haurà de sol·licitar per endavant el corresponent permís de l'autoritat competent.

2.ª—Tot i agraint molt els obsequis de flors, cal restringir, en bé del físic del «führer», aquest costum. No es permet, per exemple, amb l'excusa de llançar flors, tirar darrera les flors el corresponent tronc.

3.ª—No cal dir que aquesta prohibició s'estén a tots els objectes contundents. No és permès tirar al «führer» ni culleretes, ni vasos de cervesa, ni tauletes de nit, ni llits de matrimoni, ni armaris mirall. Cal ésser moderat en l'expressió dels sentiments d'adhesió. Un excés perjudica tant, o potser més, que no pas un defecte.

4.ª—Queda prohibit, sobretot, llançar objectes contundents i tallants. Especialment queden prohibits els ganivets. Es un mal costum el de llançar ganivets contra el «führer»; talment com si aquest fos un número de «music-hall» d'aquells que dibuixen la silueta d'una persona a ganivetades.

5.ª—Tampoc no està bé emprar bombes o qualsevol altra matèria explosiva llançant-la al pas del cotxe oficial amb la bona intenció de fer salves. Tampoc no és recomanable, i serà penat amb tot rigor, que hom per a expressar la seva satisfacció dispari trets, sinó que en lloc de disparar-los en l'aire els tiri una mica massa avall, o sigui a l'altura de la testa del canceller.

6.ª—No es permet, tampoc, escopir damunt del cotxe del «führer» ni damunt dels altres cotxes del seguici. Prohibit, també,

en absolut llançar escombraries damunt de l'acompanyament. Tampoc està gens bé, i serà penat, que la població faci des del balcó les seves necessitats al pas del seguici del canceller.

El Ministeri de Policia del Tercer Reich i països agregats està segur que aquestes disposicions seran complertes al peu de la lletra. El «führer» agraeix profundament els homenatges que li reten els habitants en les zones alliberades. Però cal frenar una mica els entusiasmes populars, o sinó el canceller es veurà obligat a suspendre la seva «tournee» de propaganda o bé realitzar-la dintre un tanc.

"L'ESQUELLA DE LA TORRATXA" s'ha cobert de glòria...

en "VANGUARDIA POSTAL"

de cara a la guerra els dibuixants de casa hem guanyat 9 premis, 9 del formidable Concurs de caricatures antifeixistes

FALLO

En el Concurso de Caricaturas publicado en el periódico «Vanguardia Postal», órgano del Sindicato de Empleados de Correos (U. G. T.) ha elegido el Jurado, por unanimidad, los siguientes trabajos y con los premios que se mencionan:

Primer premio: 5.000 pts., n.º 301. Lema: Von Franko.—Segundo premio: 4.000 pts., n.º 139. Lema: Navajas.—Tercer premio: 3.000 pts., n.º 218. Lema: 1938 años después.—Cuarto premio: 2.500 pts., n.º 185. Lema: X. D. 38.—Quinto premio: 2.000 pts., n.º 75. Lema: Bluff.—Sexto premio: 1.500

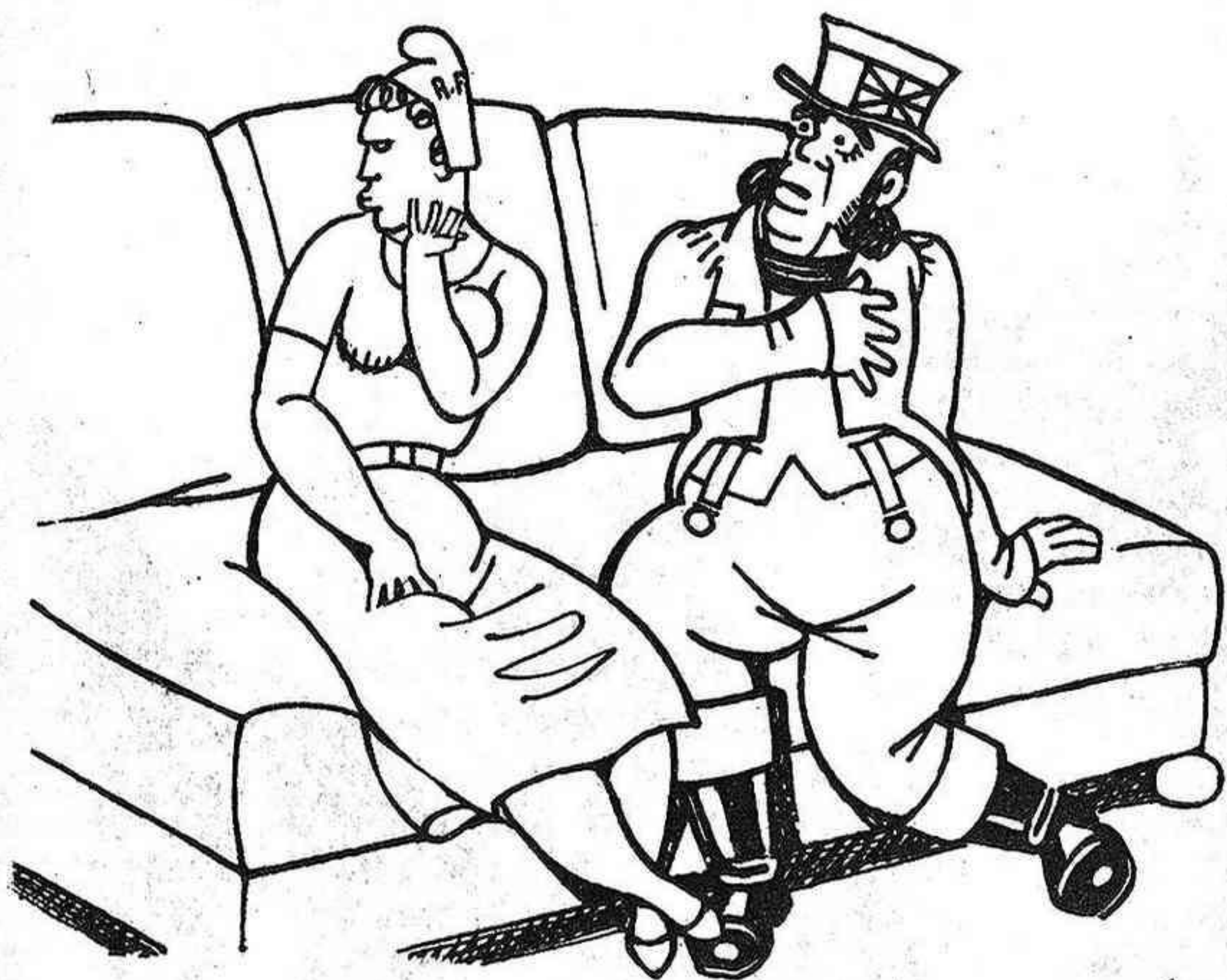
pesetas, n.º 91. Lema: Uvas, resultando autores por orden correspondiente D. Antonio Clave, D. Ernesto Guasp, D. Francisco Fontanals, D. Martí Bas, D. Julio Catalá y D. Luis V. Molne.

El Jurado, por unanimidad, también acordó fueran seleccionados con 500 pts. los trabajos siguientes:

N.º 5, lema: Fascismo. N.º 17, lema: La invasión. N.º 25, lema: México y España. N.º 44, lema: No pasarán. N.º 46, lema: Viva Franco, el torero temerario. N.º 47, lema: Hecker. N.º 51, lema: L'aviació, l'aviació. N.º 81, lema Chantecler. N.º 95, lema: Accident de treball. N.º 133, lema: En sus propias redes. N.º 152, lema: Torrente C. C. N.º 157, lema: Bum-Bum. N.º 159, lema: Tabaco. N.º 160, lema: Soñando espero. N.º 161, lema: Miss Chimpance. N.º 178, lema: El cavernícola. N.º 184, lema: Vassallaje. N.º 195, lema: La invasió dels bàrbars del segle XX. N.º 196, lema: L'observador fidel. N.º 237, lema: «Es». N.º 265, lema: El Comitè de No Intervenció en plena activitat. N.º 279, lema: 34. N.º 311, lema: Norah. N.º 314, lema: Es mucho Madrid, resultando autores por orden correspondiente D. M. Niubò Santdiumenge, D. «Alfaraz», D. Jenero Gómez, D. F. Oliver, D. Vaclav Fauer, D. Fusys Jonas, D. Salvador Mestres, Don Luis García Gallo, D. Germán Viader, D. Francisco Rubio Arranz, D. Carlos Conesa, D. Enrique Clauselles y Alberti, D. José Alloza Villagrasa, D. Francisco Rivero Gil, D. Marcelino Porta Fernanda, D. Rafael Tona, D. Carlos Gómez Carrera, D. Ramón Datzira Mas, D. José Spert, D. «Del Arco», D. «Monos».

Barcelona, 27 septiembre 1938.

Ramiro Herrero, presidente; José Company, secretario. Vocales: Manuel Angeles Ortiz, Alfredo Benigani, Alice Sportisse, Feliu Elías.

Apa.

—I ara ja no m'estimaràs a mi sola?
—Sí, però ens haurem de veure d'amagatotis!

(Dibuix d'Apa)

EL XANTATGE

(Dibuix de Guasp)

— Escolli, que és dinamita això?
— No s'espanti, que és cervesa.

EDITORIAL

REFUGIATS I REFUGIADES

En la darrera conferència de les dones del P. S. U. C. celebrada amb una brillantor i eficiència verament extraordinàries, va sorgir l'espurna emocionant d'un matís, que volem recollir per valorar exactament la sensibilitat vibrant de les dones davant la guerra i darrera o sigui a la reraguarda.

Una delegada refugiada es lamenta del to pejoratiu que el transcurs del nostre entusiasme col·lectiu ha permès posar en el mot «refugiats o refugiades» i encara ha demanat a aquesta companya que el mot desaparegui i sigui substituït.

Amb tots els respectes, o millor encara amb la sola claredat sincera que dona una paritat argumental que fóra el millor respecte, volem ad-

vertir que hi ha defallença, o mal dissimulada lenitat d'estímul en aquesta queixa, que superficialment no pot ésser més justa.

En definitiva, és fàcil d'arribar a la conclusió que resumeix totes les idees anteriors.

El mot no fa la cosa; si els refugiats o refugiades, per una convenció gramatical que fóra facilíssim d'assolir, arribessin a fer-se dir «turistes», posem per cas, o professors d'arpa, aquests mots esdevindrien aviat tan pejoratius o despectius com els anteriors...

Ep! Si ells ho toleraven.

Car l'essència d'aquesta qüestió resideix totalment en la capacitat vital de qui ha de refusar, no el mot, sinó la boca que el pronuncia i l'ús

més o menys legalista del verí que aquesta boca vulgui prodigar.

En una paraula: el refugiat ha d'instituir-se per estímuls pròpis en entitat respectable i lloable en tant és individualitat que presagia el sofriment ja sofert i l'heroisme del dolor ja consumat.

A més a més amb tot això encara hi cap l'alegria, el pintoresquisme, el tipisme i fins un granet de demagògia catòlica, per exemple, que és la que ara s'estila.

Per altra banda val més ésser refugiat a Barcelona que no pas a París o a Perpinyà.

I encara per una altra val més no ésser tan susceptible; al cap i a la fi més li han dit al senyor Irujo i ell com si res...

Prenguin exemple!

POMELLS DE JOVENTUT

Ofrenes de la prosa florida

(Petita antologia de la conlevància)

(Del nostre enviat especial al Monestir de Sant Pins del Vallès)

DEL PRIMER DISCURS DEL DOCTOR NEGRIN:

«Y yo me encontré, después de una breve ausencia de dos días, al regresar a Barcelona, con la dimisión del señor Agudé y, por solidaridad con él, expresada en la carta diciendo que lo lamentaba, que el Gobierno, desde luego, contaba con su colaboración desde fuera, pero que en el fondo no seguía más que la política que ya siguió la minoría nacionalista vasca en la época de la ley de Cultivos, del señor Irujo, otro de los que habían sido colaboradores míos desde el primer instante en el Gobierno. Yo, señores, realicé cuantos esfuerzos pude por retener a estos dos colaboradores y amigos, primero por lo que apreciaba y estimaba el trabajo conjunto con ellos; segundo, por las consecuencias de tipo político que esto podía tener. Convencí al señor Agudé. Claro que siendo la dimisión del señor Irujo consecuencia de la dimisión del señor Agudé, yo me limité única y exclusivamente a tratar de retener en el Gobierno al señor Agudé; creo que incluso llegué a convencer al señor Agudé de que ninguno de los tres decretos, el referente a la militarización de las industrias, el referente a la evasión y contrabando de capitales y el referente a la quizá mal llamada militarización de ciertos Tribunales especiales de Justicia, podía estimarse que representaban una merma de los derechos estatutarios; que la política del Gobierno, que la política mía desde el primer instante era el respeto más estricto de la Constitución y del Estatuto.»

DEL DISCURS DEL SENYOR SANTALO:

«No regateamos nuestra colaboración al Gobierno; primero es la guerra por la in-

dependencia de España y por la reconquista de las regiones autónomas y de la libertad, por las que lucha el pueblo catalán. Nuestra adhesión y apoyo para el Gobierno; pero he de formular objeciones sobre las dos últimas crisis.»

DEL DISCURS DEL SENYOR IRUXO:

«Nosotros, los vascos, estamos donde estábamos.»

INTERMEDI:

Uns titulars de «La Publicitat»: Les Corts de la República. Final de la sessió d'abans-d'ahir. Les minories parlamentàries explicaren llur concepció política de l'obra de govern. Interessants discursos dels senyors Santaló i Irujo. Fou votada unànimement la confiança al Govern.

Un retall de «La Publicitat» que reproduïm amb tots els respectes:

OBITUARI

A les moltes pèrdues de valors morals que ens ha portat la guerra, avui hem d'afegir-hi la del nostre bon amic suara traspassat a causa d'un accident.

La vida fou una lluita tenaç per aconseguir ocupar lluidament un càrrec per al sosteniment seu i el de la seva família.

DEL DISCURS DEL SENYOR PALOMO:

D. EMILIO PALOMO, por Izquierda Republicana: A mi minoría — dice — le satisface extraordinariamente el giro que ha tomado la sesión parlamentaria de hoy.

N. DE LA CAMARADA R.:

Izquierda Republicana té dos membres al Govern.

CONTINUA LA SESSIO

DEL SEGON DISCURS DEL DOCTOR NEGRIN:

«Más aún: cuando en Valencia varios amigos del Gobierno de la Generalidad fueron a hablar conmigo y me ofrecieron (aquí hay algunos que no podrán negarlo) llegar incluso a la supresión efectiva del Estatuto, con tal de que hubiera una compensación de los dos Gobiernos o aumento del número de representantes de la Generalidad dentro del Gobierno de la República, yo les dije: Es que aunque ustedes quieran prescindir del Estatuto, yo, que soy jefe del Gobierno y tengo que vigilar la Constitución y el Estatuto, no admito vulneración de las leyes constitucionales y fundamentales del Estado, yo no lo admito más que con una sola circunstancia y eso diciéndolo bien claro y advirtiéndolo que tiene que ser de una manera transitoria; porque se estima que una necesidad de guerra lo impone.»

DEL DISCURS DEL SENYOR J. AHI TRABAL:

El señor TRABAL manifiesta, como diputado catalán y con sólo su significación personal, que el pueblo de Cataluña está identificado plenamente con la política del Gobierno en todos sus órdenes, y le interesa señalar algo de lo dicho por el jefe del Gobierno que algún día tendrá que esclarecerse. Si alguien — dice — ofreció la desaparición del Estatuto, mintió y no cumplió con su deber de catalán.

DE LA VIBRANT SECCIO DE «LA VANGUARDIA TITULADA «PASILLOS»:

La carpeta verde

En la cabecera del banco azul había una carpeta verde, repleta de papeles. Todos inocentes. Se referían a meros informes sobre las finanzas nacionalistas.

Afinidades

Fué muy comentado entre los señores diputados el oportuno recuerdo que el católico y nacionalista señor Irujo dedicó a Buenaventura Durruti, luchador ácrata.

Minorías

Pasaron dos y un periodista dijo: —Estos són de la minoría ultrapirenaica, una de las más numerosas.

(FINAL PERFECTAMENT PREVISIBLE

Voto de confianza aprobado por aclamación

El PRESIDENTE DE LA CAMARA pregunta: ¿Se aprueba, por aclamación, la proposición leída?

Así se hace.

ESTRATEGIA DE CAFE

—Jo crec que cada dia que passa som més a prop de l'esdevenidor.

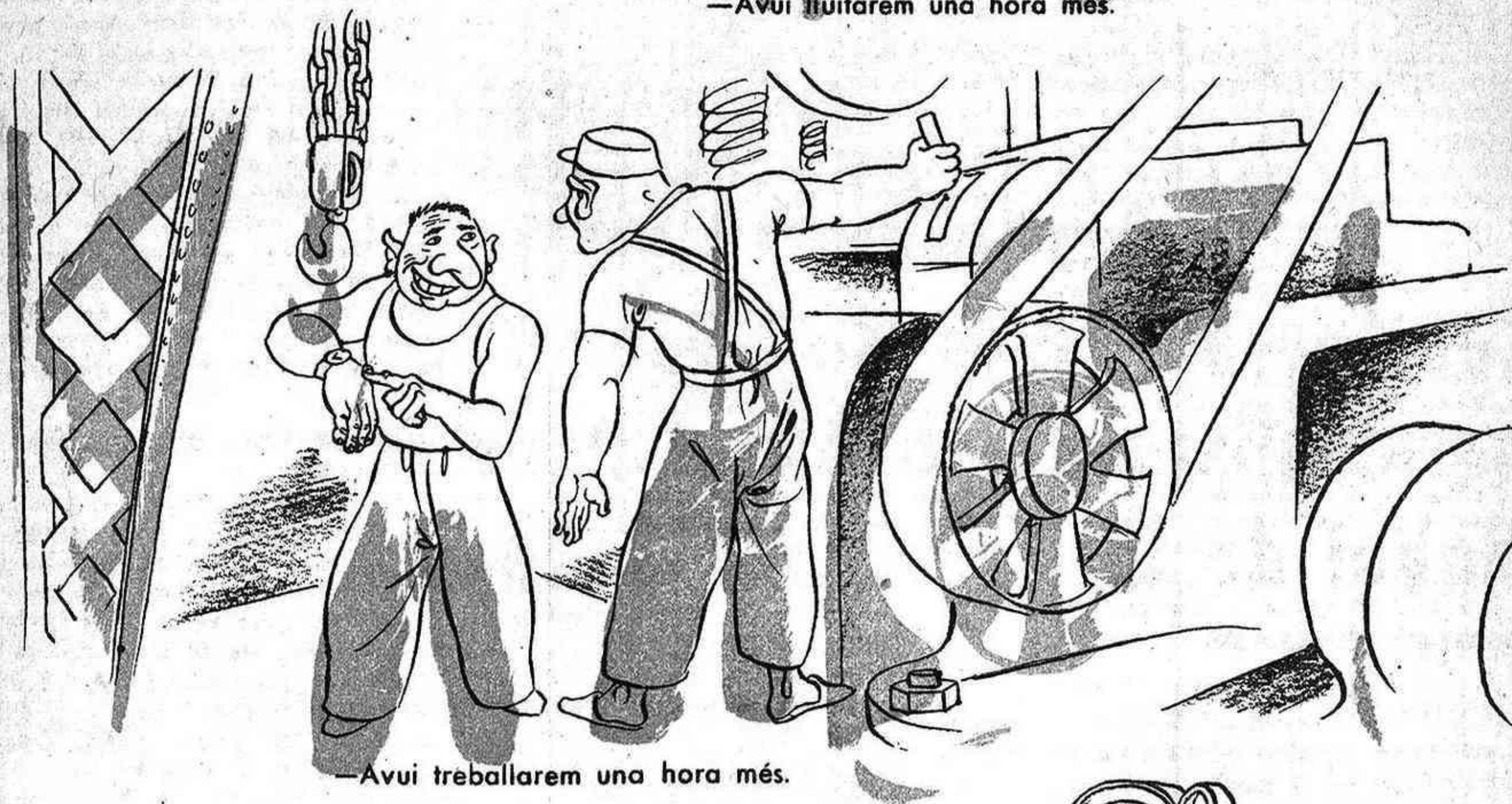
—Vol dir?

(Dibuix de Narro)

EL RETARD DE L'HORA

—Avui lluitarem una hora més.

—Avui treballarem una hora més.

—Avui dormirem una hora més.

(Dibuix de Goñi)

A BURGOS

—Així continues lluitant per la Pàtria, la Religió i la Família?
—No, senyor, no; només per la família.

(Dibuix d'Alloza)

Déu i l'Acadèmia Sueca premien els bons Les forces vives de l'Espanya nacionalista demanen el Premi Nobel de la Pau per a Franco

CANDIDATS DE «DOUBLE»

El premi Nobel per a Mr. Chamberlain? O potser per al president Benes? No! El premi Nobel només pot anar destinat a una sola persona: al «general» Franco.

Tots els suggeriments que no siguin aquests han d'ésser considerats apòcrifs i incontrolats. Si avui hi ha un personatge al món digne d'ostentar el premi Nobel és el cabdill dels «nacionalistes» espanyols.

Perquè, a veure: què ha fet Mr. Chamberlain per a optar al premi? Simplement, agafar l'avió als setanta anys. Com comprendre el lector, el mèrit és relatiu. La travessia Londres-Munic és una travessia facilíssima. Si el «premier» anglès en lloc d'anar a Munic hagués donat la volta al món en una sola etapa o bé hagués passat un any a l'estratosfera trobaríem que tots els premis li són pocs. Ara, francament, anar de Londres a Munic en companyia d'un paraigües...

Quant a Benes, trobem que el dimidir no és suficient per a tenir premi. Innombrables polítics, especialment francesos, es passen la vida dimintint, i ningú no creu que això sigui motiu de premi. Dimidir cinquanta vegades la presidència del Govern pot ésser un rècord. Dimidir una sola vegada és un fet vulgar.

En canvi, Franco... Bé, deixem la parau-

la a les corporacions que, com s'acostuma, han presentat la seva candidatura a l'Acadèmia de Suècia.

LA PROPOSTA OFICIAL

«Les corporacions i organismes que subscriuen el present document tenen l'honor de demanar que el premi Nobel de la Pau sigui adjudicat enguany al «generalíssim» Franco. Es tracta d'una personalitat excel·sa, l'elogi de la qual és del tot innecessari. Franco ha fet allò que no ha fet ningú per la pau. Fa dos anys que ve sostenint una guerra cruenta i terrible res més que amb el bon propòsit de pacificar Espanya. Abans que ell iniciés la seva gesta gloriosa, de tant en tant la sang, en forma d'atemptats polítics, regava la noble terra espanyola. Franco, per a posar fi a aquest horror, ha extremat tots els esforços i ja es compten a centenars de milers els espanyols que han caigut en aquesta creada. Qui regatejarà els esforços que Franco porta fets per la pau?

Franco ha fet més, encara. En un moment en què els instints desfermats dels dictadors europeus amenaçaven devastar el món (penseu en la guerra d'Abissínia), el «generalíssim» espanyol va atreure a Espanya els exèrcits i les ambicions dels règims totalitaris. Franco, sacrificant el seu país, va

alliberar Europa per uns dos anys del flagell de Hitler i Mussolini, que entretinguts en la conquesta de la Península Ibèrica han deixat tranquil·la la resta del món.

I encara més. Franco, apòstol de la pau, líric dels bons sentiments, poeta de l'humanitarisme, somnia en una Espanya patriarcal, on no siguin possibles les baralles ni les competicions ni els odis que elles provoquen. Per a assolir aquest estat ideal l'home és un obstacle. L'home porta dintre d'ell un pòsit de maldat, d'egoisme, de desconfiança... Només extirpant l'home el món serà feliç. I quan es diu l'home s'entén també la dona i l'infant. Franco ha trobat el meravellós procediment del bombardeig contra la població civil. Passen uns avions, deixen anar unes bombes i allí on hi havia un formiguer humà, un focus d'infecció, al cap d'unes hores hi ha un paisatge idíl·lic, deshabitat, tranquil, quiet, calmós, cent per cent pacífic.

Es per tot l'exposat que el premi Nobel de la pau correspon de dret a Franco. Adjudicant-li'l, l'Acadèmia de Suècia s'honorarà a si mateixa, ensems que honorarà Hitler i Mussolini, car si Franco s'emporta el premi hom pot ben dir que als dos dictadors els ha tocat una aproximació.

Burgos, 12 d'octubre de 1938. Festa de la Raça.

Foment de la Vagància Nacional. — Associació Destructora d'Animals i Plantes. — Associació d'Enemics del País. — Acadèmia de Males Arts. — Acadèmia de Ciències Inexactes. — Obra de l'Arbre Fruiter. — Amical de la Pesca amb Canya. — Institut per a la Propagació de l'Analfabetisme. — «Riesgos y Fuerzas del Ebro». (Siguen las firmas y las huellas digitales.)

«AJTO» LES SEQUES!

Epl! Donem per no publicat l'anterior document. Nosaltres, amb aquella bona fe pròpia de la poca edat, anàvem fent propaganda perquè donessin el premi Nobel a Franco. I mireu quin telegrama de matinalda acabem de rebre:

«Estocolm, 13. — S'ha reunit l'Acadèmia Sueca i ha canviat impressions respecte a l'adjudicació dels premis Nobel d'enguany. Sembla que el qui té més probabilitats d'obtenir el de la Pau és el director del setmanari «L'Hezquellha de la Thorratzcha», de Barcelona. — Havas.»

Finalment s'ha fet justícia. Felicitem per endavant el nostre director i en cas que vulgui cobrar el premi en espècies alimentàries pot contar-nos ja com a dispesers.

Qüestió de 20.000 bombers

Un telegrama londinenc diu:

«Els informes relatius a la darrera mobilització no són tranquil·litzadors, per quant s'ha demostrat, per exemple, que només s'allistaven voluntàriament 10.000 bombers, quan se'n necessitaven uns 30.000.»

Vet ací que una diferència de 20.000 bombers ha fet que no s'encengués Europa. A quants menys bombers, menys foc. Es hora de fer Chamberlain bomber honorari.

El diàleg dels paraigües

Haviem sentit a parlar del diàleg de les llengües i del diàleg de les espases. No coneixíem, però, el diàleg dels paraigües.

El paraigua, en principi, és un estri que serveix perquè hom se l'oblidi a tot arreu.

Serveix també per a treure un ull a algun transeünt. Quan plou, hom ha de plegar-lo curosament i esperar, a l'entrada d'una escala, que passi el xàfec.

Hi ha, però, paraigües històrics. Els dos del nostre diàleg s'han trobat en un museu. Un és el paraigua del Negus. L'altre és el paraigua de Mr. Chamberlain. Dos paraigües que, com tots els paraigües, no han estat bons per a aguantar el xàfec. Quan anys a venir s'han trobat a la mateixa vitrina d'un museu, han filat sobre la vanitat d'aquest món.

El paraigua del Negus ha iniciat la conversa. El paraigua de Chamberlain de moment no responia. Com a bon anglès, és un paraigua tancat, reservat, flemàtic. Finalment, però, la solidaritat interparaiguaiana s'ha imposat i els paraigües s'han obert el cor i les barnilles.

—Jo sóc el paraigua del Rei dels Reis— ha dit el paraigua del Negus—. Al meu país el paraigua és un atribut de la reialesa. El Negus no tenia corona, però tenia paraigua. Jo tenia al meu servei una legió d'esclaus. Cada dia em raspatllaven curosament i vetllaven per la meua conservació com si fos un príncep reial. Un dia que va ploure i em vaig mullar, el meu senyor promogué un escàndol tan gran que el lleó de Judea, aterrit, va demanar el retir a les Classes Passives.

—Vanitat de vanitats!—respon el paraigua de Chamberlain—. Jo he estat també un paraigua important. El meu amo, el «premier» de l'Imperi, no em deixava ni per anar a dormir. Contràriament a la resta dels mortals, ni un sol dia se'm va oblidar enlloc. Quan estava preocupat pels greus negocis polítics s'oblidava la senyora, lady Chamberlain, al tramvia, a l'ascensor. No tinguis por, però, que mai s'oblidés el paraigua.

—Conten que feres tres viatges en avió?

—Sí, el meu amo se'm va emportar quan les seves conferències amb Hitler. L'home es veia venir la pedregada al damunt i va creure que jo li seria d'utilitat. Però tant a Berchtesgaden com a Godesberg, com a Munic, feia sol, i no vaig tenir ocasió de mullar-me.

—Jo no vaig arribar a anar mai en avió. El cerimonial del meu país demana que jo estigui sempre desplegat damunt la testa del meu august senyor. I, naturalment, a l'avió no hi cabia. Hom va decidir deixar-me a casa i en els seus viatges pel món, el Negus no es cobria el cap sinó amb el barret fort. Tant com m'hauria agradat viatjar!

—Va, no et lamentis! Diuen que els viatges formen la joventut, però no és pas veritat. La primera vegada que el «premier» es decidí a viatjar ja has vist com va sortir-li.

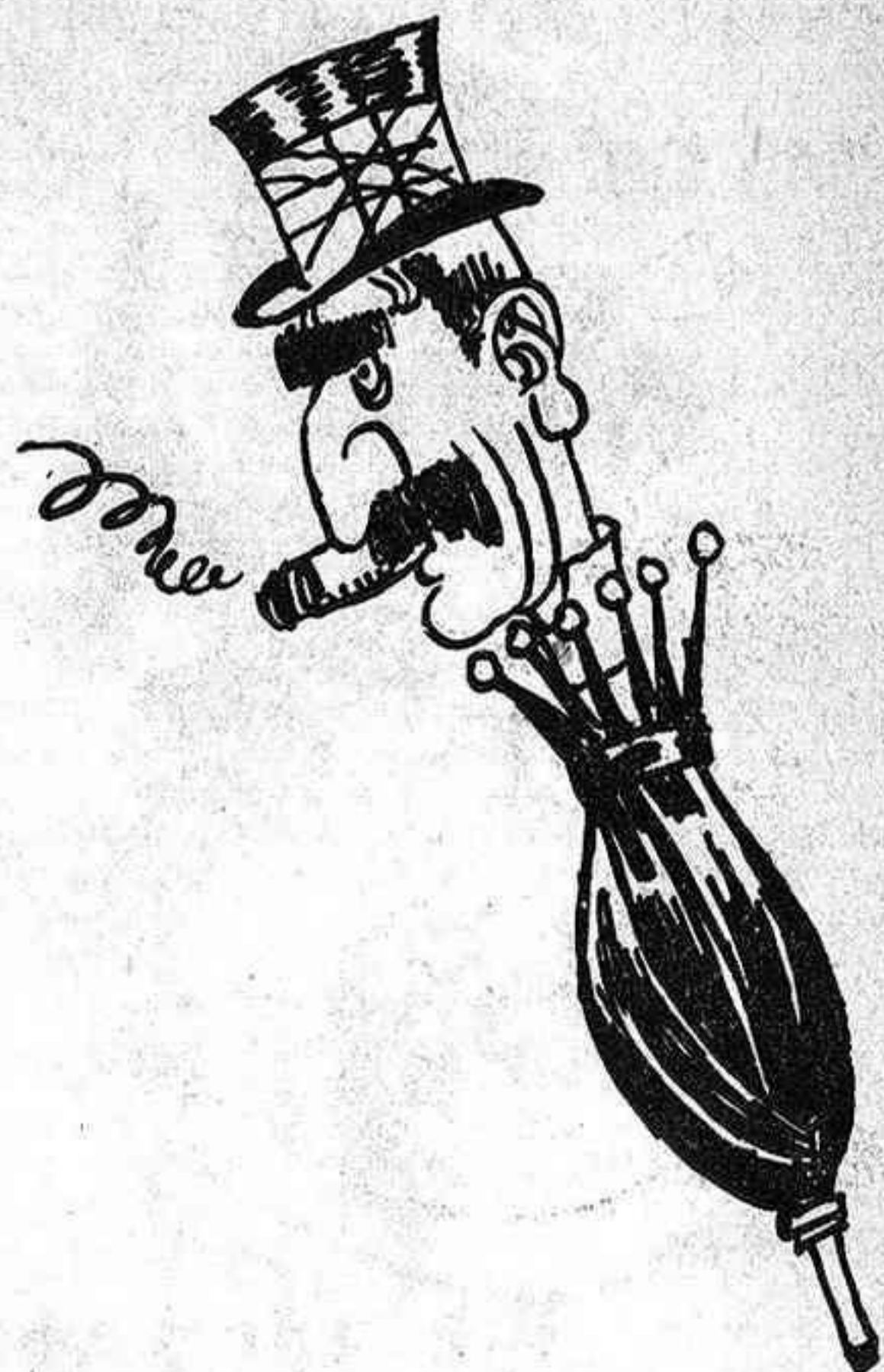
—Però a Munic t'hi devies divertir, no?

—Pse... Hom va deixar-me al paraigüer, al costat del sabre del general Goering. Un veïnatge dolorós, car quan Goering va posar el sabre dintre el paraigüer va esquinçar-me la tela. En acabar la reunió, el meu amo, Mr. Chamberlain, va agafar-me i s'adonà de l'estrip. Amb el disgust que pots suposar, l'home volgué comprovar l'extensió de la meua ferida. I va obrir-me sota sostre!

—Jesús, Maria, Josep!—fa el paraigua del Negus.

—Tu saps la desgràcia que això porta. La conferència de Munic havia de tenir el resultat que va tenir. Mr. Chamberlain va jurar que la pròxima vegada que el convo-

qués Hitler acudiria al «rendez-vous» amb impermeable. Jo vaig anar a parar a la cambra dels mals endreços. Sort encara que he trobat un «destino» en aquest museu. No som res, amic, en aquest món!

—No som res!—respongué, com un eco, el paraigua del Negus.

I els dos van callar. Era de nit i no plovia. Sort d'això, car al museu hi havia goteres, i els dos paraigües s'haurien mullat.

(Dibuix de Benigani)

Gràcies als progressos de l'enginyeria moderna, el Judici s'ha fet mecànicament i s'ha pogut evitar que fos Final

Els Jochs Floros de l'Humor

HA ARRIBAT EL DIA DEL JUDICI!!

Ja està; ja hem fallat, encara que esperem no haver fallat en el nostre judici, per bé que difícil. El Comitè dels Quatre, com ara s'estila, ha passat hores de gran angúnia entre la pau i la guerra. Què havíem de fer? Si Chamberlain i Daladier, l'un amb el seu parai-gües, l'altre amb la seva línia Maginot havien claudicat, ens trobàvem nosaltres en millor posició per fer justícia? Quina cosa tan terrible! Enmig de les discussions arribà un moment que vàrem estar a punt de decidir anar a Munic i que Hitler fallés el plet. Però tot seguit ens vàrem adonar d'una cosa, i fou que el Führer es quedaria amb tots els premis i que els nostres concursants no podrien obtenir ni tan sols mencions honorífiques, a causa de la manca d'honor que hi ha en el mercat, tot i que ningú no en vol.

Les deliberacions foren, doncs, tràgiques. Compteu si no: entre les 41.234.567.890 haver d'escollir-ne mil vint! Mil vint només! Es com si, tot triant mongetes, haguéssiu de guardar les pedres i llançar les mongetes, per, amb les pedres, empedrar el carrer de casa vostra. Perquè cal tenir present que en el volum d'anècdotes que conservem en els nostres magatzems, i que el Cos d'Arxivers va classificant, són

tantes les que han de passar a la «Història Universal de la Nostra Guerra», que tenim en preparació, que aquesta Història, en vint volums, corre el perill de convertir-se en un simple anecdotari.

Es per això que, trobant-nos en aquest conflicte, la visita d'un enginyer conegut nostre ens fou un alleujament de tal naturalesa que immediatament tot el Jurat en pes es va posar a fer una becaïna sota l'ull vigilant del Notari.

—Per què, ens preguntà, no juraren a màquina i el fall els sortiria totalment imparcial?

—Però la màquina ha d'ésser de jurar o de fallar?

—La màquina serà de jurar; però el fall serà el producte. Ja saben que no s'ha de jurar en va, si després no vingues el fall, per què jurar? L'aparell tindrà dos cossos: el primer, format per un joc de garbells del número 3, separarà els sobres del paper de dins; vin-

drà després el classificador en els dos grups Front i Reraguarda i tot seguit passen aquests dos grups als dos cossos corresponents. Un joc de calibradors separa les anècdotes per gruixos; el mesurador, per llargades. Venen després les pintes, que n'eliminen la brossa i tot seguit passen per una sèrie de banys alterns d'aigua corrent i reactius diversos per comprovar-ne la gràcia. A cada bany un manòmetre indica els graus i un baròmetre la pressió de la rialla en potència. Aquestes dades, per mitjà d'un teletip perforador que en fa una mena de cinta de gramola, passen a una màquina de sumar gràfica i acústica que, per una banda, dóna, naturalment, la

suma d'elements graciosos de cada anècdota, mentre que la part acústica camalitzava la potència hilarant qual, després d'haver-ne eliminat cap a l'amplificador-distribuidor, el els paràsits entra en un sistema orgànic, o sigui un orgue, que ens dóna el valor intrínsec de l'anècdota en valor-so. Ara bé; això no seria res, ja que un cop obtinguda la suma gràfica i la suma sonora de cada anècdota, caldria compararla amb les altres i determinar quina és la millor. Es per això que l'aparell necessita un altre cos, el comparador-seleccionador, on passen els discos impressionats per l'orgue i les sumes i allí, gràcies a un sistema patentat a tots els països, els sons continguts en els dis-

cos són transformats en gràfics damunt de celofana d'una transparència perfecta que, superposats i sotmesos a l'acció d'un raig de llum donen, gràcies a una cèl·lula fotoelèctrica, un fall d'una justícia que només comporta un error de 0.00001 d'unitat hilarant.

Mentre l'enginyer ens explicava tot això, alleujats del mal de cap per tan falaguera perspectiva, ens hi quedàrem adormits, quan un soroll molt semblant al de la nostra rotativa, però un soroll en el qual hi havia alguna cosa que fallava, ens despertà. Era que la falladora mecànica ja funcionava a tot gas.

El nostre esverament fou gran, perquè a les explicacions del nostre enginyer volíem fer-hi una objecció o, més ben dit, una proposició: No podria afegir-hi un petit aparell accessori per tal que el jurat es pogués vendre el vot?

—No— va contestar secament.

El Gran Concurs de l'Esquella té la vida assegurada de manera permanent després d'aconseguir que no fos garantit per cap Potència

I heus aci com el nostre fall és tot el just que es pot demanar.

Ara bé; el cost d'una màquina semblant és superior al valor dels mil i vint premis que tenim oferts en el concurs. Com fer que la despesa ens sigui remuneradora? Després de consultar eminents economistes ho hem trobat:

«La qüestió és girar», ens han dit unànimement. I és aleshores quan hem decidit que el concurs quedés obert en permanència, per tal de poder fer treballar la falladora mecànica i poder amortitzar-ne el cost.

Es per això, doncs, que ara donem el fall dels vint primers premis, que és el que en aquests dies ens ha donat enllestit la màquina i, d'ara endavant, obert el Concurs en permanència, donarem cada setmana dos premis:

Un primer premi de 25 pessetes i un premi de 5 pessetes

que publicarem a mesura, i els guanyadors dels quals podran passar a cobrar-los també a mesura que els vegin publicats.

Gireu full i llegireu el VEREDICTE

El Gran Consell Feixista es fica en les intimitats matrimonials

Importants declaracions racistes del Duce :: Mussolini precisa quina és la raça italiana
Des d'ara els estrangers no podran practicar a Itàlia més que l'adulteri

A la sortida del Gran Consell Feixista els periodistes es precipitaren. El Duce saludà amb una mà enlaire, cosa que fou, naturalment, corresposta pels repòrters, cadascú amb la seva (amb la seva mà enlaire, s'entén), mentre amb l'altra (l'altra del Duce) feia senyal que no s'acostessin i preguntava en italià:

—Cap de vosaltres porta un ram de flors?

Fins que tothom li hagué assegurat que no, no els deixà acostar. I aleshores aclarí:

—In tempo delle Borgia, questo signore valenciano di razza italiana acostumavamo occidere gli suoi inimici facciendole ensumare un ramo di fiore venenose. Le porco checo hanno adoptato il sistema —non illo dello Eclasoni— ma lo han perfeccionato ponendo una pedra assassina e tirandolo con forza alla cara come en «Le Bribone» con il orologio de pulsera: «Y se lo tiré a la cara!» Ma si voi non portate ramo di fiore, potete venire

ad me, come diceva Jesú allo bambino sinon che Jesú non le matava con bombe d'aviazione come moi. Non sabia che se facieva!

Els repòrters tot seguit s'hi atansaren. Però com que només hi anaven de cara i eren molts, només uns quants podien sentir el que deia el Duce. I aleshores començà de circular la consigna «Volta'll» «Volta'll».

I en un moment el voltaren i tots varen poder prendre taquígraficament les declaracions:

—Il Grande Consiglio Fascista —començà dient el Duce— s'hanno occupato d'una questione importantissima: la questione matrimoniale applicata al nuovo razzismo. In generale —continuà— gli bambini sono fatte in intima collaborazione entre signore e signora. Il Fascismo deve stare al tanto che le fabbricaciones sea tipicamente italiana e il prodotto puramente come gli macaroni. Noi devemo preservare la razza ma cale no confondere il preservativo de la razza con l'altro perchè

sinon noi facciamo un pane come una ostia.

Il Grande Consiglio Fascista ha deciso che gli italiani non poterano casarsi cum straniera d'una altra raza, bene semita, bene camita, gli camiti sono gli neri consentiti, bene o altre no aric. Noi sono germanici e non latini. Per ço resta prohibito casarsi cum capellani che sone de la dita raza.

Per la preservazione de la raza italiana pura, il Gran Consiglio sta studiando il matrimonio inter familiares. La Chiesa Catolica non permite il matrimonio familiare ma che inter marito e muglier. Noi sono piu entre padre et filia e filio e madre e tutta la gresca in bene de la raza italiana chimicamente pura come il bicarbonato.

—Així, els estrangers no es podran casar amb italianes?

—De capo delle maniere! Gli straniera solamente poderono praticare l'adulterio. Tutto per la purezza de la raza italiana!

—Però, la raça italiana, quina és?

—Quella? La raza Leghorn! Non falta va piú!

—Ah! Em pensava que era una raça anglesa.

—Ja, ja! Quella ignoranza! Leghorn en inglese vole dire Livorno. Gli inglese noi haviano pispat la patente, ma il Fascismo l'ha reconquistato!

—Però, vol dir que no els l'han tornada a pispar?

—Maladetta! Corpo di Bacco gli traditore!!!

VEREDICTE

ANECDOTES DEL FRONT

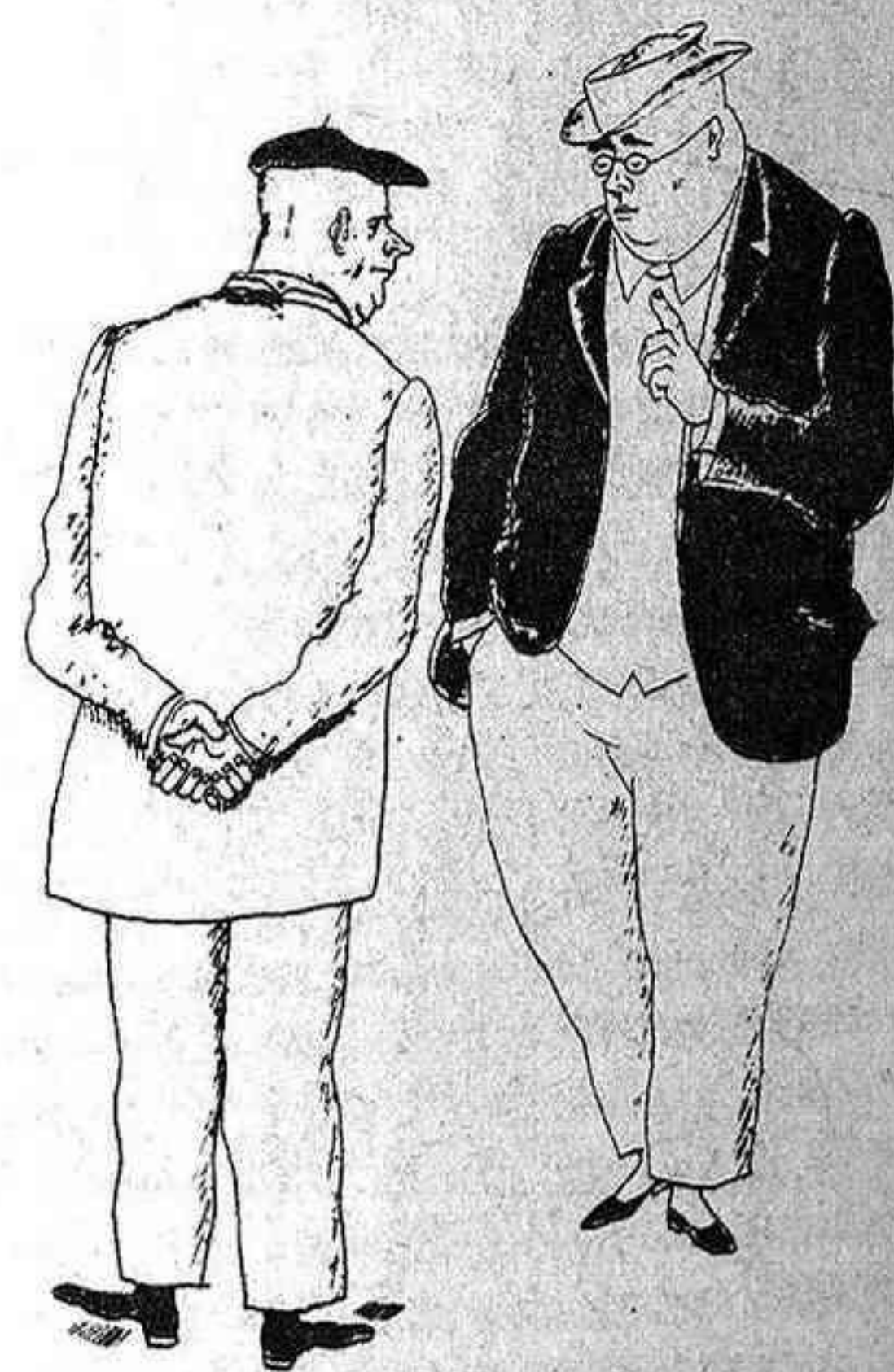
- 1.r PREMI.—«Hendaia o Barcelona?»—Pere G. Armengol. Batalló de Muntanya Pirenenc.
- 2.n PREMI.—«No entreu sense demanar permís.»—Carmel Sanz Sainz. Sergent de Plana Major 1.ª C.ª Grup de Tropes - Base 8.ª
- 3.r PREMI.—«Faves a la «Casa de Campo»»—Manuel Usó. Jordi de St. Jordi (Guinardó).
- 4.rt PREMI.—«El parte»—J. de Vila.
- 5.è PREMI.—«Astúcia»—Salomón.
- 6.è PREMI.—«La consigna»—Joan Martínez Mateo. Sergent 131 Brigada.
- 7.è PREMI.—«Il·lustració»—Cuk.
- 8.è PREMI.—«Voleu vendre més vi?»—Francesc Reus. - Sanatori Màxim Gorki.
- 9.è PREMI.—«En un Hospital facciós»—Vicenç Fabregat.
10. PREMI.—«Juguesques de Pim Pam Pum»—Carmel Sanz Sainz.

ANECDOTES DE LA RERAGUARDA

- 1.r PREMI.—«Tarda del 21 de juliol, al Vallès»—Joaquim Galcerán. 30 Divisió.
- 2.n PREMI.—«Més valdria que anéssiu al front!»—A. S. 7.ª Bateria 2.n Grup Obusos 155.
- 3.r PREMI.—«Una família desorientada»—Felip Bardera.
- 4.rt PREMI.—«L'Odissea d'En Quimet»—J. Valeri. - Aribau, 81.
- 5.è PREMI.—«Els trumfos»—J. Serra. - Girona, 14. Guixols.
- 6.è PREMI.—«Lladronici»—Salomón.
- 7.è PREMI.—«Com està el cell»—J. M. B. Canals.
- 8.è PREMI.—«Quina pena aquests nois»—J. M. B. Canals.
- 9.è PREMI.—«El Salconduit»—Joan Roquer i Bertràn.
10. PREMI.—«La cama artificial»—Vicenç Fabregat.

NOTA.—Des del número propvenent començarem la publicació de les anècdotes premiades, que seran il·lustrades pels millors dibuixants de la casa, que són tots, naturalment, però perquè no s'ofenguin, aniran per ordre alfabètic. No donem la llista de les guanyadores de les altres mil i mil i mil i mil i mil que guanyaran els premis del concurs permanent, perquè ens caldria un número extraordinari per entregues. Aquel que hagi guanyat un d'aquests premis ja s'ho trobarà quan vegi publicada la seva anècdota corresponent. Aleshores, d'un a un, de dos en dos o bé fent cua, poden passar per aquesta casa, a recollir el premi de llur suor de llur front o de llur reraguarda.

Els guanyadors que es trobin al front, ja ens diran per carta com volen que els fem arribar el que tan ben guanyat tenen.

REFRANY REFORMAT

—Miri, quan dos-cents milions d'homens no volen, dos no es barallen.

(Dibuix de Narro)

—Vol que li emboliqui?

(Dibuix d'Alpresa)

CRONICA DIPLOMATICA

Un entusiasme que alarmà els que el provocaren :: La Petita Entesa s'ha mudat de pis Tots amics de Hitler :: Tractes a la Mediterrània :: Garanties :: Voleu evitar la guerra?

L'entrevista dels Quatre a Munic ha sorprès, més que no pas al públic, a la mateixa empresa. La sorpresa del públic fou com una mena de bengala que, després d'un moment de llum us deixa més a les fosques que mai. La sorpresa de l'empresa ha estat més duradora. Primer, Chamberlain i Daladier se sorprengheren de l'entusiasme de la gent de Munic pels acords; després de l'entusiasme de la gent de París i Londres. Però després se sorprengheren encara més de veure que ells no estaven gens entusiasmats i que la feina més urgent havia d'ésser la de calmar l'entusiasme de tots els altres, perquè si no, on aniríem a parar?

Daladier i Chamberlain sortiren satisfets de Munic. D'això no n'hi ha cap dubte i tots els autors hi estan d'acord. En ésser a l'avió, però, voleren examinar què hi havia dintre del voluminós sobre que els havia donat Hitler a canvi de les seves concessions a favor de la pau, i s'hi trobaren un gran plec de retalls de diari, allò que el canceller Bethman Hollweg en digué «*chiffons de papier*».

El primer que feren, doncs, en arribar a París i a Londres fou calmar els entusiasmes de la gent:

—No us penséssiu pas que portem la pau; ara més que mai hem de defensar-la:

el que portem és una perspectiva de pau; de pau eterna. De totes maneres, hem calmat Hitler donant-li no el que ell ha volgut, sinó el que hem volgut donar-li nosaltres, que és el que ell volia.

Alguns diaris diuen que la Petita Entesa ha desaparegut. Això és fals. La Petita Entesa el que ha fet és traslladar-se de l'Orient a l'Occident, per estar més segura. Ara la formen França i Anglaterra.

De totes maneres, Hitler no pot pas cantar victòria. Amb la victòria obtinguda haurà de fer allò que els francesos en diuen «*refuser du monde*» quan una comèdia té tant d'èxit que s'acaben les entrades. El que hi ha és que ací no és una comèdia, sinó un drama.

En efecte; ara totes les potències volen fer-se amigues del Führer per veure si aquest, almenys, respecta les amistats, o no les explota massa.

Fins que es formà el cos dels «G-men» als EE. UU. els gàngsters es dedicaven també a la protecció. Sinó que a Europa s'ha dissolt el cos de «G-men» que hi havia.

Anglaterra i Itàlia volen posar ara en vigor aquell «gentlemen's agreement» sense

gentlemen. Només, però, hi ha una petita dificultat, i és que Itàlia voldria un tracte hitlerian. De totes maneres és segur que arribaran a un acord després d'una entrevista que se celebrarà en alta mar, on es trobaran un vaixell de guerra anglès i un d'italià. Per arranjar la qüestió de la Mediterrània no hi ha res millor. I si per damunt del vaixell anglès, atrets per aquella bandera tan britànica com enfonçada, s'hi passen uns quants Savoia 81, és segur que Mr. Chamberlain tornarà a Londres amb la pau a la butxaca i serà rebut amb un entusiasme delirant.

Es diu en els cercles londinencs que després de l'entrevista de Munic, quan foren comunicats els acords a l'ambaixador de Praga, Chamberlain i Daladier li explicaren que França i Anglaterra garantirien les noves fronteres.

L'ambaixador txecoslovac, amb mostres d'una gran curiositat, preguntà:

—I a vostès, qui els garanteix?

Un diari de Londres ha obert un concurs d'idees per a evitar la guerra.

Sembla que el guanyarà un producte que els anuncis diuen que és infalible: les «Perles X».

SAMUEL PICKWICK

Londres, octubre.

La veritat sobre l'entrevista dels Quatre a Munic

El bon humor de Daladier salvà la pau, però l'energia de Hitler salvà el premi

S'ha parlat molt del drama de Txecoslovàquia i de la dramàtica entrevista dels Quatre a Munic, i això ha fet que el públic hagi cregut que en la famosa conferència quadripartita els caps dels Governos de París i Londres s'estiraren els cabells.

Nosaltres també ens ho havíem cregut, però des que vàrem llegir el discurs de Mr. Chamberlain als Comuns, en el qual el Premier anglès retia homenatge al bon humor i a l'optimisme de M. Daladier, vàrem veure que havíem de canviar de parer.

Abans, però, vàrem voler assegurar-nos que no havia estat mal traduït el discurs chamberlainià; en efecte, era possible que on diguéssim pessimisme i preocupació el traductor hi posés optimisme i bon humor. Ja se sap que el senyor Mussolini i els

seus súbdits diuen allò de **traduttore, traditore**, o cosa semblant.

Es per això que enviàrem un enviat especial a Munic perquè en traqués l'aigua clara, i heus ací el seu reportatge.

* * *

En arribar a Munic no vaig pas trigar gaire a trobar l'indret on s'havien reunit els Quatre, i em vaig instal·lar a la cerveseria de la cantonada. Aviat vaig haver entaulat conversa amb el cambrer, el qual no es va pas fer preguntar gaire hàbilment per confessar que era precisament ell que havia servit les cerveses durant l'entrevista.

—Fou— ens digué— una bonica festa. Per una **juerga** (en alemany «juerguen» en el text) de quatre fou una bona **juerga**.

Gent simpàtica els forasters, i amable. Bé és veritat que el nostre Führer els havia ensenyat abans els reservats de la Gestapo. Jo anava anant i venint. Tenia ordres de no deixar els bocks un sol moment buits. El nostre Führer i el Duce bevien aigua.

—Senyors, els digué el nostre Führer, sou a casa meua i, per tant, ací mano jo i ningú més; de manera que ja ho sabeu; mano i dispo. I es disposava a treure el mapa quan el francès l'interrompé:

—Un moment, — digué—: ja sabeu el truc?

—Quin truc?

Aleshores el francès va ensenyar-los la mà esquerra amb el dit gros cap amunt, agafà el polze amb la dreta i se l'arrabassà. Aleshores el llançà a la paperera; quan ho hagué fet, demanà la gorra del Führer i digué que el polze era dins. En efecte: hi ficà la mà i quan la traqué, closa, a dintre portava alguna cosa; aplicà el puny a la mà esquerra mutilada i quan el retirà el polze era altre còp al seu lloc.

Tingué un èxit boig. Mentrestant, el nostre Führer havia desplegat un gran mapa de Txecoslovàquia i hi havia dibuixat les fronteres, que estaven una mica borroses de tant passar-hi els dits.

—Així estan millor — digué—: són més gruixudes.

L'anglès es despertà en aquell moment i trobà que sí. Però el francès li ventà un cop amb l'índex al ventre al nostre Führer, que li féu dir «ai lladrel» i li replicà:

—Quin plagat! Que us penseu que no ho veiem que les heu traslladades les fronteres? Sou un pocavergonya, però teniu tanta gràcia amb aquest serrell que se us pot perdonar. Que no sabeu el darrer conte marsellès? No? Doncs veureu:

Màrius era «cocu»; això no té cap importància; tots ho som, a França, oi Chamberlain?

—Yes — digué l'anglès.

—Però Màrius ho sabia i va i li diu a la dona:

—Que et penses que m'enredes? Sé perfectament que m'enganyes; però com que ets tan marsellesa com jo, també sé que exageres tant que enganyant-me t'enganyes tu i es penses que m'enganyes més del que m'enganyes. Però com que jo també sóc marsellès, resulta que el poc que m'enganyes encara ho exageres. El que has de vigilar, doncs, és que no sigui jo que t'enganyi a tu.

—I ella, què va fer? — preguntà el Führer.

—Va comprar un revòlver.

—I el va matar?

—No; va desmobilitzar; heu de tenir en compte que tots dos eren marsellesos i, per tant, exagerats com una mala cosa.

Aleshores l'anglès intervingué:

—I les fortificacions txecoslovaques, de qui quedarien?

—Avui hi ha un «menú» Colonial que ens farà profit a tots quatre.

(Dibuix de Porta)

L'ocupació de Londres

Londres, 13. — Ahir, al número 5 de Piccadilly, en anar a cobrar el lloguer al segon pis, habitat per un alemany anomenat Otto Schauw, es produí un gran escàndol. L'estadant estripà el rebut del lloguer i declarà que reivindicava el pis, com a part integrant d'Alemanya.

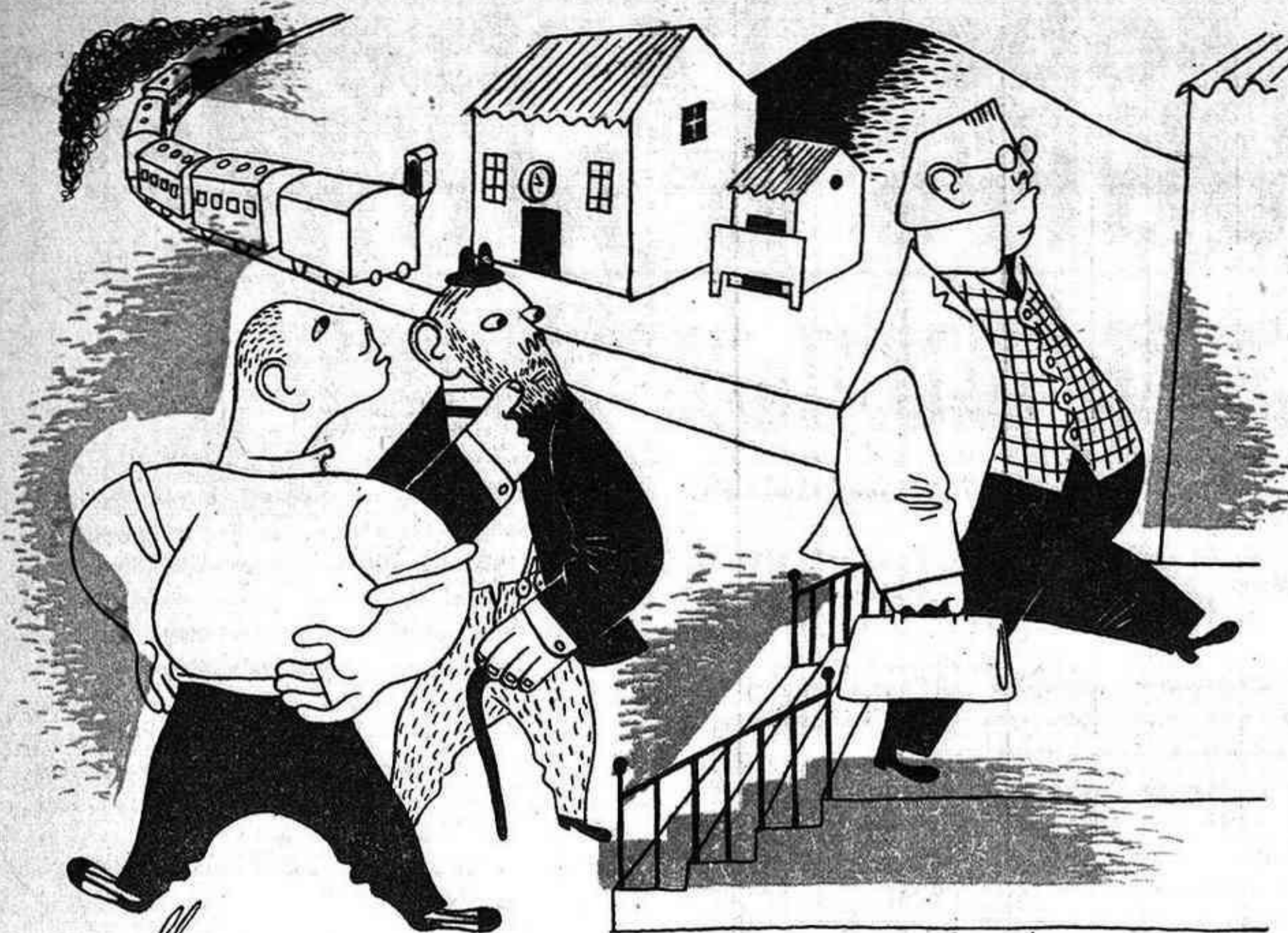
En vista de l'actitud agressiva de herr Schauw ha estat necessari nomenar una comissió composta per la portera, l'alcalde de barri i el cobrador dels lloguers per tal de delimitar les fronteres del pis. A mitja nit, l'irascible alemany s'havia anexionat ja el terrat. Ha exigít que no fos evacuat el galliner i que la gàbia li fos lliurada amb tots els seus pollastres. A les deu del matí d'avui, herr Schauw, prosseguint la seva ocupació, ja s'havia fet l'amo de tota l'escala. Hom comença a témer per la sort de les cases veïnes.—Havas.

REIVINDICA QUE REIVINDICARAS

El lector sap que després de Txecoslovàquia vénen immediatament, i per aquest ordre, Suïssa, França, Polònia i Rússia en la llista dels Estats que tenen una minoria alemanya?

Prop de tres milions viuen a Suïssa, 1.634.000 a França, 1.245.000 a Polònia i 1.185.000 a Rússia.

Però, ultrapassant-los de lluny, els Estats Units compten dotze milions d'alemanys entre la seva població. Si Hitler els reivindica, els pobres americans ja han begut oli. Ja veiem Xicago incorporada al Tercer Reich. Els gàngsters s'hi trobarien com a casa.

(Dibute d'Alloza)

PERILL A TOT ARREU

—Mira, ha arribat un alemany.

—Haurem de treure'l no sigui cosa que Hitler vulgui anexionar-se el poble.

—Meves, naturalment.

—I França, ja ho acceptarà?

—Tireu, tireu — digué el Führer —, França les té repetides; les de la línia Maginot són iguals; França es pot quedar l'original i cedir-me a mi la còpia.

—Trobo — digué aleshores M. Daladier — que hem de treballar tots per la pau i l'amistat. Nosaltres tenim un tractat amb Praga segons el qual si Txecoslovàquia és atacada per Alemanya nosaltres hem d'atacar Alemanya. Fortificada, Txecoslovàquia és una provocació constant, i la provocació vol dir la guerra. Desarmem, doncs, per a evitar la guerra, perquè si un no vol o no pot, dos no es barallen. Suposo que vós teniu bona voluntat — va preguntar aleshores al nostre Führer.

—Jo? Tota la que vulgueu mentre es faci la meua. Un cop Txecoslovàquia sigui meua ja no vull res més; el que hi ha és que els alemanys de tot arreu volen que el terreny on viuen entri al III Reich i jo no m'hi puc pas negar. Us hi negaríeu vós si els alemanys d'Alsàcia i Lorena volguessin tornar a Alemanya?

—No! ai, perdoneu, em pensava que era a l'inrevés.

—Naturalment; és el dret dels pobles a disposar d'ells mateixos per entrar al Tercer Reich.

—Es una bona cervesa aquesta — féu el francès—. Munic?

—No; és Pilsen; de la de Munic en fan canons; ara també en farem de la de Pilsen; jo, com veieu, bec aigua, perquè d'aigua n'hi ha a tot el món; l'aigua, doncs, és alemanya. Ací tenim molt bones aigües i ara en tindrem de millors: Karlsbad, Marienbad...

—Anglaterra també en fa — interrompé l'anglès, despertant-se. I reprenent-se, preguntà: de què es tracta?

—D'aigües.

—Bé, doncs, com quedem?—preguntà el nostre Führer.

—Ah, és veritat; vós mateix, mentre no feu guerra.

L'italià, durant tot això, no va dir res. Es per això que, en sortir, tots estaven per donar-li el Premi Nobel de la Pau. Però com que després el varen demanar per a Chamberlain i per a Benes, la cosa s'enreda tant que em penso que el millor serà donar-lo al nostre Führer, que és en realitat el que no ha volgut la guerra, perquè ningú no li n'ha privat de fer-la.

Zeitung

München

—Han estat delimitats de bell nou els camps...
—Sí; els camps de concentració!

(Dibute de Narro)

A petició de nombroses famílies

Els drets i els torts dels autors

De tant en tant llegim als diaris que el Comitè de lectura de la Comissió Interventora dels Espectacles havia aprovat aquesta obra i aquella altra.

Un dels autors així aprovats, home de bona fe, confiava que aquest aval bastava per a veure's estrenada la comèdia. I en assabentar-se que li calia igualment basquejar-se cercant teatre on col·locar l'obra ha dit:

—Per aquest preu hauria esperat el pròxim Premi Iglésies!

* * *

Aleshores, dirà el lector, de què serveix el Comitè de lectura?

Simplement de res. Una mena de recomanació moral.

Ja hi ha qui en diu la Societat de les Nacions de l'Art Dramàtic.

* * *

—Això de què no serveix de res — objecta un amic — ho direu vosaltres. De

moment serveix perquè els seus membres cobrin cada un mil cinc-cents pessetes mensuals.

No està mal! Això i de tant en tant fer-se estrenar una comèdia...

* * *

Perquè, ara per ara, els qui estrenen amb més assiduitat són els qui porten el «tinglado» teatral barceloní.

Als primers moments, Eugeni Sánchez, que remenava les cireres estrenava cada setmana un entremès al Paral·lel. Ara, Sierra, el segon apuntador de la companyia de Santpere, avui un dels puntals de l'organització teatral barcelonina, estrena «fussellaments» a l'Espanyol.

¿Quantes vegades, en el que va de col·lectivització teatral, no han estrenat Amichatis, Móra, Taxés, Pérez Capo?

* * *

No hi ha res que s'encomani més que

el mal exemple. Navarro Costabella, factòtum dels Elencs de Guerra de la Federació del Teatre Amateur, es fa estrenar un acte per aquests elencs..., sota el pseudònim de Joan Costa.

No podem pas assegurar que Shakespeare no sigui un pseudònim de Joan Cumes.

* * *

I ara que parlem de Shakespeare, sabem que aquest està molt content. Ens ha escrit des de la Vall de Josafat una carta signada conjuntament amb Ibsen i Lope de Vega. S'han assabentat que hom ha doblat el preu de les localitats dels teatres barcelonins. I com que tenen comèdies als cartells dels nostres teatres...

«Ja és hora — ens diuen — que concediu als autors un plus de vida cara.»

* * *

El petit augment que la Comissió Interventora dels Espectacles Públics anunciava en els preus de les localitats ha estat, només, d'un cent per cent. Això sí: la Comissió diu que l'augment cessarà en desaparèixer les actuals circumstàncies.

Un consell: que no s'encaparrin pensant en el futur. Els que aleshores s'hi trobin faran allò que millor els sembli.

* * *

Agustí Collado estrenà l'altre dijous un acte per ràdio. En acabar la transmissió l'hagueren d'estirar per l'americana. L'home se n'anava de cap contra el micròfon, entestar en sortir a saludar.

* * *

S'ha constituït, o està en vies de constitució, una Societat Professional d'Autors. Es parlava de què serien exigides determinades i rigoroses condicions per tal de formar-ne part.

Després hem sabut que els seus organitzadors són els autors Artís, Oliva i Gimeno-Navarro. A la vista d'alguns d'aquests noms ja sabem que una de les condicions exigides per a ingressar a la nova societat no serà precisament la de saber escriure.

* * *

—Has vist «La feréstega domada»?

—No.

—Em creia que ahir havies anat al Teatre Català de la Comèdia...

—Sí, vaig anar-hi; però la «feréstega» és la senyora Vila. En lloc d'una fera és un pacífic cadell. M'ha fet el mateix efecte que si un dia anés al Circ a veure un número de lleons, i que primer es presentés un domador amb un fuet i una pistola a les mans cridant com un condemnat. Figura't que s'obre la gàbia i que en lloc de sortir un lleó i plantar cara al domador, en surt un gat, es gira d'esquena al domador i se'n va a jeure en un recó de la pista.

—El domador és el senyor Daví...

—Exacte. Com aquells arrossos amb conill sense conill, la feréstega del Poliorama és una feréstega sense feréstega.

—Que fas, beneit?
—Mira, tirant floretes!

(Dibuix de Nyerra)

ESQUELLINCOS

VOZ DE FALANGE

(saca el alfange)

«Dime tú, gran falangista,
tú, que te pierdes de vista
cuando el rojo se acelera.
y no encuentra quién lo embista:
¿por qué luchas? ¿por qué causa?
Haz en la lucha una pausa
y declara, cuca fiera,
por dónde tu odio se encausa.»

«Lucho por la Religión,
por los huevos con jamón,
por mi Dios, mi restorán,
las barbas de San Antón,
por la España que va atrás;
y si quieres saber más,
pregúntaselo a Pemán
o a Salamanca te vas.»

«Soy hombre de pelo en pecho
(cada recio pelo un hecho)
y no de palabras vanas;
siempre el acero en acecho:
en la punta de mi espada
hay la razón detallada
de mi alma y de mis lanas
en la causa más sagrada.»

«Veo el moro, el alemán
y el de Italia que te van
dejando mondo y lirondo.»
«¡Calumnias! Soy capellán
hidalgo de siete suelas;
deshago las triquiñuelas
del extranjero más hondo
como un soplo apaga velas.»

«Oye bien la historia mía:
una voz sonaba un día
diciéndome «¡Arriba España!»
y mi ser se estremecía.
Desde entonces mi valor
en el campo del honor
hace su mayor hazaña
de la batalla al fragor.»

«Rugí, rajé y ya se ve
lo bien que bombardeé
los palacios y las casas.
No quedará nada en pie.
Así a España regenero
con mi cauterio y mi suero.»
«Pero en el Ebro no pasas:
Agua es de mal agüero.»

«¡Mientes! Paso.» «¡Tiemblos.» «¡No!

¿Yo temblar? ¿Quién lo afirmó?
¿Será esto un sudor frío
que en mi frente resbaló?
¡Atrás ya, fantasma vill!
Vengan italianos mil
y otros tantos moros. ¡Brío!
¡Qué venga Adolfo de Kil
a sacarme de este lío!»

HORTENSIO

«Marianne Salomé»

(Dibuixa d'Alpresa)

Esquellots

UN TITOL DE COMEDIA D'ASPEATONS

Quan el Govern de la República decidí el seu trasllat de València a Barcelona destacá un ministre catalá per explorar la predisposició política que havia d'acollir aquesta determinació històrica.

En una reunió de forces vives (i tant) el prohóm en qüestió féu l'apologia d'aquella decisió que poc després havia d'ésser un fet.

Davant de certes actituds de perplexitat assenyada que volien pesar i mesurar el fet l'apologista i emissari troba una frase que convencé tothom.

—Mireu que és un riu d'or que se'ns ve a sobre!

EUROPEUS I PROVINCIALS

Joan de Garganta comenta a «La Publicitat» l'elecció del senyor Josep Irla per a la presidència del Parlament Catalá:

«Es una designació que satisfarà tots els que estimen l'uropeització de la nostra política.»

L'uropeització de la nostra política! Després dels acords de Munic, l'uropeització de la nostra política no és pas res desitjable. Nosaltres, al lloc del senyor Irla, no agrairíem pas gaire el compliment.

A la sortida de la sessió parlamentària de Sant Pius del Vallès el cotxe que portava el president del Govern, doctor Negrín, recollí en plena carretera un peató que carregat de franciscana paciència feia el camí de retorn a peu (com el seu nom de peató indica) cap a Barcelona.

El peató era Don Marcellí Domingo, cap polític d'una ex-fracció esquerrista a la qual pertanyia en temps ail passats el senyor Palomo, heroi incipient de la llibertat parlamentària d'aquesta històrica sessió.

El president Negrín féu parar i oferí un seient a l'ex-mig líder de l'ex-partit radical-socialista.

Aquest, tot humil, s'excusà lleugerament: —Ja estic fet a caminar...

Però pujà i fou molt ben rebut.

QUINES PARALOTES!

«La Vanguardia» publicava una nota del C. A. D. C. I. en homenatge als herois del 6 d'octubre. Entre altres coses deia:

«Sota el guiatge de tants heroics caiguts en defensa de la dignitat, del dret i de la justícia, sacrificuen la sevagkqzifillúgkjzifillúda si cal...»

Què devien arribar a sacrificar aquests homes?

AEROSTACIÓ

—Ara ha arribat la teva, Benito!

(Dibuix d'Apa)